

СИСТЕМА ЗА ОЦЕНЯВАНЕ НА РЕЗУЛТАТИТЕ ОТ ОБУЧЕНИЕТО

Проверката и оценката на знанията и уменията на учениците се осъществява съгласно Държавното образователно изискване за системата за оценяване (Наредба № 11 от 1 септември 2016 г за оценяване на резултатите от обучението на учениците).

КРИТЕРИИ

за оценяване постиженията на учениците при устно изпитване

Качественият показател, който определя степента на постигане на очакваните резултати от обучението, е:

Отличен – ученикът постига напълно очакваните резултати от учебните програми; в знанията и уменията няма пропуски; усвоени са всички нови понятия и ученикът ги използва правилно; притежава необходимите компетентности и може да ги прилага самостоятелно при решаване на учебни задачи в различни ситуации; действията му са целенасочени и водят до краен резултат.

- демонстрира задълбочени разбиране, познания и детайлна ориентация в тематиката на изучаваната материя;
- изяснява изчерпателно, точно и аргументирано устни въпроси, зададени от преподавателя като използва информация в обема на преподавания материал в клас, учебника или други актуални източници на информация;
- може да оцени работата - своята и на всеки член от екипа, включително и да си направи самооценка;
- работи интензивно в клас;
- проявява активно изразен и засилен интерес към предмета.

Много добър – ученикът постига с малки изключения очакваните резултати от учебните програми; показва незначителни пропуски в знанията и уменията си; усвоил е новите понятия и като цяло ги използва правилно; доказва придобитите компетентности при изпълняване на учебни задачи в познати ситуации, а нерядко – и в ситуации, които не са изучавани в клас, макар това да става с известна неувереност; действията му са целенасочени и водят до краен резултат, който извън рамките на изучените ситуации може да не е съвсем точен.

- демонстрира задълбочени разбиране, познания и цялостна ориентация в тематиката на изучаваната материя;
- отговаря и изяснява точно устни въпроси, зададени от преподавателя в обема на преподавания материал в клас, подкрепя своите отговори с примери, различни от използваните от преподавателя в клас;
- проявява засилен интерес към предмета;
- работи активно в клас и системно полага усилия за изясняване на неусвоени от него теоретични и практически познания по учебната дисциплина;

- прилага усвоените знания, но изразява известна несигурност и колебания в аргументацията.

Добър – ученикът постига преобладаващата част от очакваните резултати от учебните програми; показва придобитите знания и умения с малки пропуски и успешно се справя в познати ситуации, но се нуждае от помощ при прилагането им в непознати ситуации; усвоена е преобладаващата част от новите понятия; действията му съдържат неточности, но в рамките на изученото водят до краен резултат.

- демонстрира добри познания и ориентация в основната терминология по тематиката на изучаваната материя, изяснява с разбиране основните зависимости и закономерности в нея;
- отговаря с несъществени пропуски при изясняване на устни въпроси, зададени от преподавателя;
- излага и обяснява примери, използвани от преподавателя в клас;
- проявява интерес към предмета;
- работи в клас и полага частични усилия за изясняване на неусвоени от него теоретични и практически познания по учебната дисциплина;
- притежава добра степен на анализ, но демонстрира слаба аргументация;
- използва стандартни изречения, недобра убедителност;
- действията му съдържат неточности, но в рамките на изученото водят до краен резултат.

Среден – ученикът постига само отделни очаквани резултати от учебните програми; в знанията и в уменията си той има сериозни пропуски; усвоени са само някои от новите понятия; притежава малка част от компетентностите, определени като очаквани резултати в учебната програма, и ги прилага в ограничен кръг алгоритмизирани и изучавани в клас ситуации с пропуски и грешки; действията му съдържат недостатъци и рядко водят до краен резултат.

- демонстрира слаби познания и ориентация в основната терминология по тематиката на разглежданата материя;
- изяснява основните зависимости и закономерности от предмета;
- отговаря, но допуска съществени пропуски при изясняване на устни въпроси, зададени от преподавателя, не подкрепя своите отговори с конкретни примери;
- перифразира знанията, без анализ и оценка;
- проявява слаб интерес към предмета, неактивно работи в клас и не полага усилия за изясняване на неусвоени от него теоретични познания по учебната дисциплина.

Слаб – ученикът не постига очакваните резултати от учебните програми, заложили като прагова стойност за успешност и зададени чрез степента на позитивен измерител „среден“.

- не познава и не се ориентира в тематиката на изучаваната материя;
- демонстрира незаинтересованост към предмета;
- не отговаря или отговаря неточно на устни въпроси, зададени от преподавателя;
- не се ориентира в учебния материал;
- излага разбъркани и неясни изречения;
- не работи в клас и не полага усилия за изясняване на неусвоени от него теоретични познания по учебната дисциплина.

КРИТЕРИИ за оценка на писмена работа

Критерии за оценяване на писмен изпит	Максимален брой точки
1. Познава конкретните факти, теории и основни идеи. Знае общата икономическа терминология и основните концепции. Възпроизвежда необходимата в момента информация, формулира, схематизира понятия, процеси и явления	10
2. Разбира факти, принципи, обяснява методи и процедури, оценява последствия. Интерпретиране на факти. Използва се информация от вече изучавани области.	10
3. Способност да се използва наученото в нови и конкретни ситуации. Свързва се с прилагането на принципи, правила, концепции, методи, теории. Знанията и разбиранията се прилагат в съвсем нови, неизучавани области и ситуации.	10
4. Разпознава неявно формулирани идеи и предположения. Разпознава логически парадокси в разсъжденията. Различава факти от изводи. Оценява приложимостта на данните и представя графично. Анализира структурата на план, проект и изяснява процесите.	20
5. Развива нови идеи. Организира добре изложението в дадена тема. Има добре развита и организирана реч. Разработва план за проект. Интегрира наученото в други области в план за решаване на даден проблем. Прави план за действие при изследователска работа или проект. Класифицира информация. Изисква се творческо поведение с акцент върху разработката на нови модели и структури,	20
6. Оценява логическата съгласуваност на даден писмен материал, адекватност на данните, подкрепящи заключенията.	30
Общ брой точки:	100

*ЗАБЕЛЕЖКА: Окончателната оценка от брой точки се превръща в цифрова оценка с точност до 0,01 по формулата:

Цифрова оценка = окончателната оценка в брой точки x 0,06.

Окончателната оценката се определя, както следва:

Качествен показател	Количествен показател
Отличен (6)	От 5,50 до 6,00
Много добър (5)	От 4,50 до 5,49
Добър (4)	От 3,50 до 4,49
Среден (3)	От 3,00 до 3,49
Слаб (2)	От 2,00 до 2,99

КРИТЕРИИ за оценка на практически изпит

Критерии и показатели за практически изпит	Максимален брой точки	Тежест
1. Спазване на правилата за здравословни и безопасни условия на труд и опазване на околната среда		да/не
1.1. Изпълнява дейностите при спазване на необходимите мерки за осигуряване на здравословни и безопасни условия на труд 1.2. Създава организация за осигуряване на здравословни и безопасни условия на труд на работното място 1.3. Предотвратява опасните ситуации, които могат да възникнат по време на работа Забележка: Критерий 1 няма количествено изражение, а качествено. Ако обучаваният по време на изпита създава опасна ситуация, застрашаваща собствения му живот или живота на други лица, изпитът се прекратява и на обучавания се поставя оценка слаб (2) .		
2. Ефективна организация на работното място		5
2.1. Планира ефективно работния процес	2	
2.2. Разпределя трудовите дейности в работния процес съобразно поставената задача и времето за нейното изпълнение	2	
2.3. Познава и прилага установените стандарти за осъществяване на дейността	1	
3. Спазване изискванията на правилниците, наредбите и предписанията		5
3.1. Познава и прилага нормативните изисквания в областта на икономиката	3	
3.2. Спазва изискванията на правилниците, наредбите и предписанията, свързани с индивидуалното задание	2	
4. Правилен подбор на детайли, материали и инструменти съобразно конкретното задание		20
4.1. Целесъобразно използва материали, детайли и инструменти според изпитното задание	10	
4.2. Правилно подбира количеството и качеството на документи и инструменти	10	
5. Спазване на технологичната последователност на операциите според индивидуалното задание		20
5.1. Самостоятелно определя технологичната последователност на операциите	10	
5.2. Организира дейността си при спазване на технологичната последователност на операциите в процеса на работа	10	
6. Качество на изпълнението на индивидуалното задание		50
6.1. Всяка завършена дейност съответства на изискванията на съответната технология	20	
6.2. Крайният резултат съответства на зададените параметри и отговаря на изискванията в стандартите	20	

6.3. Изпълнява задачата в поставения срок	10	
Общ брой точки:	100	100

*ЗАБЕЛЕЖКА: Окончателната оценка от брой точки се превръща в цифрова оценка с точност до 0,01 по формулата:

Цифрова оценка = окончателната оценка в брой точки x 0,06.

Окончателната оценката се определя, както следва:

Качествен показател	Количествен показател
Отличен (6)	От 5,50 до 6,00
Много добър (5)	От 4,50 до 5,49
Добър (4)	От 3,50 до 4,49
Среден (3)	От 3,00 до 3,49
Слаб (2)	От 2,00 до 2,99